

Gürkaynak Yurttaşlık Enstitüsü 2000 Yılı Raporu

I. British Council Destekli, EARGED (Milli Eğitim Bakanlığı'nın Eğitim Araştırma Geliştirme Dairesi) Katkılı İnsan Hakları/Yurttaşlık Projesi

Umut Vakfı'nın proje önerisini kabul eden British Council, EARGED'in de katılımcı olacağı çalışmaların finansmanını üstleniyor.

Proje, (a) 1.-6. sınıf öğrencileri için -şu anda var olan müfredatın uygun yerlerine "yamanacak"; örneğin, 1. Sınıf Hayat Bilgisi Dersi'nin 1. Ve 2. Üniteleri ile birlikte kullanılacak- insan hakları ve yurttaşlık olgularının temel değerlerine dönük, herbiri ayrı öğrenci ve öğretmen formları içeren, modüller üretilmesini, ve (b) üretilen modülleri temel alan ve etkili, etkileşimsel öğretim yöntemlerine ilişkin uygulamalar da içeren eğitici (20 kişi) ve öğretmen (70-75 kişi) eğitimleri yapılmasını öngörüyor.

Eylül 2000-Eylül 2001 dönemini kapsayacak olan projede, şu anda, her sınıf için 1 olmak üzere toplam 6 modül (herbiri iki paralel form içerecek şekilde) Umut Vakfı uzmanları (Yurttaş Olmak İçin... kitabı yazarları) ile EARGED'den 5 kişi arasındaki işbirliği ile yazılmaktadır. Aynen Yurttaş Olmak İçin... 'in yazılışında olduğu gibi, modüller, çalışma grubu üyelerinin herbirinin katılımı ve katkısı ile oluşturulmaktadır. İlgili eğitici ve öğretmen eğitimlerinin Temmuz 2001'de yapılması planlanmaktadır.

Proje'nin önemli amaçlarından biri, EARGED'den katılanların Umut Vakfı uzmanlarının "materyal üretme" ve "eğitici ve öğretmen eğitme" deneyimlerini paylaşmaları ve böylece süreç içinde eğitilmiş olmalarıdır.

II. Konferanslar, Bildiriler, Çalışma Grupları

1. Mayıs 2000'de Beyaz Nokta Vakfı tarafından gerçekleştirilen yurttaşlık eğitimine ilişkin Arama Konferansı'na Prof. Dr. İpek Gürkaynak ve Doç. Dr. F. Dilek Gözütok katıldılar. Orada verilen kararla oluşturulan Yurttaşlık Eğitimi Çalışma Grubu, o günden bu yana ayda 1 kez Ankara'da toplanmaktadır. Prof. Dr. İpek Gürkaynak bu grubun üyesidir ve toplantılara düzenli olarak katılmaktadır.

2. 19-22 Eylül 2000'de Türk Psikologlar Derneği Ulusal Kongresi'nde Prof. Dr. İpek Gürkaynak, 3 çağrılı konferanstan birini verdi. Konu: Çocuklar, Gençler ve Barış Kültürü: İnsan Hakları ve Yurttaş Olma. Konferans'ta Yurttaş Olmak İçin... 'in tanıtımı da yapıldı.

3. 3. 1-2 Aralık 2000'de F. Dilek Gözütok, İzmir'de Sağlık Eğitim Vakfı tarafından yöre öğretmenleri için düzenlenen hizmetiçi eğitimine, "İnsan Hakları ve Demokrasi Eğitiminde Çağdaş Öğretim Yöntemleri" konulu konuşma ile katıldı. Bu katılım, Prof. Dr. İpek Gürkaynak'ın Vakıf yöneticileri tarafından kendisine yapılan daveti o tarihte yurt dışında olması nedeni ile S. Gözütok'a aktarması ile gerçekleşti.

Sözü edilen toplantıda Yurttaş Olmak İçin... kitaplarının satışı için stand kurulması konusunda SEV Vakfı yöneticileri ile anlaşıldı ve Umut Vakfı (İstanbul) görevlilerine bilgi verildi.

4. 9-15 Aralık 2000'de SODEV tarafından gerçekleştirilen İnsan Hakları 2000 toplantısında Prof. Dr. İpek Gürkaynak (11.12.2000'de) Çocuğun İnsan Hakları Eğitimi başlıklı konferansı verdi. Umut Vakfı (İstanbul) görevlilerine bu bir hafta süresince kitap satılabileceği konusunda bilgi verildi.

5. Prof. Dr. İpek Gürkaynak, İnsan Hakları Eğitimi On Yılı Ulusal Komitesi Üyeliğine, Öğretim Üyesi kontenjanından, Başbakanlık İnsan Hakları Koordinatör Üst Kurulu tarafından, Temmuz 2000'de seçildi; Ankara'da yapılan toplantılara katılıyor.

6. 18 Mart Üniversitesi Biga İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi ile işbirliği yapılarak Prof. Dr. Mehmet R. Gürkaynak Şubat -Mayıs 2000 tarihleri arasında konusu "STK'ların işletmesi olan 7 seri konferans verdi.

III. Yurtdışı Bağlantıları

1. Prof. Dr. İpek Gürkaynak, 9-12 Kasım 2000'de Washington DC'de toplanan CIVITAS Directors Meeting'e Türkiye delegesi olarak çağrıldı ve katıldı. Uluslararası bir yurttaşlık işbirliği ve değişim örgütü olan CIVITAS'ın yürütücüsü olan kurum (Center for Civic Education; Calabassas, California), bir Türkiye delegasyonu oluşturularak Şubat 2001'de kuruma bir inceleme gezisi yapılması önerisini de getirdi.

2. Londra'da yapılan British Council Toplantısına (21. Yüzyılda Yurttaş Olma Eğitimi) çağrılı ve burslu katılım. 35 katılımcılı ve bir hafta süreli bu toplantıda ABD, Kanada, İngiltere gibi gelişmiş ve çeşitli gelişmekte olan ülke uzmanları, ülkelerinde İnsan Hakları/Demokrasi/Barış/Yurttaşlık Eğitimi adına neler yapıldığını anlatıp görüş paylaştı. İleriye dönük öneriler tartışıldı.

3. Yukarıda anılan toplantı için Londra'da bulunulduğu sırada, BBC Türkçe Yayınlar prodüktörlerinden Sn. Nevsal Baylas Hughes'in isteği üzerine kendisi ile bu radyoda yayınlanmak üzere bir mülakat yapıldı. Umut Vakfı'nın amaçları, etkinlikleri, bugüne kadarki çalışmaları, yayınları, vb. Konularda bilgi verildi. Yukarıdaki British Council toplantısı da özetlendi.

4. BBC Londra Türkçe Yayınlar Servisi'nden prodüktör Aygen H., adı geçen kurum için yapacağı "Türkiye'de İnsan Hakları (ve Eğitimi) ve STK'lar" konulu dizi program için Londra'dan arayarak, Türkiye'ye geleceğini, Prof. Dr. Mehmet R. Gürkaynak'la Barış Bilimi ve Uyuşmazlık Giderme konularının Türkiye'deki önde gelen uzmanı olduğu için, Prof. Dr. İpek Gürkaynak'la da, adını duyduğu Yurttaş Olmak İçin... kitabı yazarı olduğu için görüşme yapmak istediğini bildirdi. Kendisine 28-29 Kasım'da Gürkaynak Yurttaşlık Enstitüsü'nde randevu verildi. Ayrıca telefonda, Aygen hanıma Umut Vakfı tanıtıldı, kitabın diğer yazarları ile de -kendi özel uzmanlık alanlarına ilişkin olarak- görüşmesi önerildi. Diğer yazarlarla olan görüşmeler gerçekleştirilmiş olmasına karşın, 28-29 Kasım'da olumsuz hava koşulları nedeniyle Yenikapı-Bandırma seferleri iptal edildiğinden Aygen H.'ın Biga'ya gelmesi mümkün olmamıştır. Kendisi, Londra'dan arayarak telefon mülakatı yapacaktır.

5. Amerika Birleşik Devletleri Barış Enstitüsü'nün (Institute for Peace) 14-26 Ocak 2000 tarihinde Bükreş Romanya'da organize ettiği "Balkanlar Sivil Toplum Kuruluşlarının Örgütlenmesi ve Balkan Ülkelerinde Barışa Katkıları" konulu konferansa Prof. Dr. Mehmet R. Gürkaynak onur misafiri olarak çağırılmış ve bu toplantıda Umut Vakfı'nı tanıtarak örgütlenme çalışmalarına öncülük etmiştir. Umut Vakfı Biga Şubesi 2000 yılı içerisinde

Balkan ülkelerinden belirli STK'ları elektronik medya aracılığı ile biraraya getirmiş ve ağ kurma çalışmalarını tamamlamıştır. Bu çalışmalar fon bulunduğu taktirde 2001 yılında Balkanlar STK toplantısına dönüştürülecektir.

6. 9-12 Mart 2000 tarihinde "Search for Common Ground"un Amman'da yapılan toplantısına katılmış ve bu toplantıda "28 Eylül Bireysel Silahsızlanma" gününün 2000 yılında uluslararası köşe yazarlarının da katılacağı bir yarışmaya dönüştürülmesi önerilmiştir. Bu öneri Biga şubesi tarafından gerçekleştirilmiş ve İstanbul toplantısı hariç toplantı örgütlemesi yapılmıştır.

7. Merkezi Washington D.C.'de olan "Küresel Barış Merkezi - Center for Global Peace " ve merkezi Brüksel'de olan "Avrupa Siyasa Merkezi -Center for European Policy Studies" ile 2001 yılı için Umut Vakfı amaçları doğrultusunda (STK'ların geliştirilmesi, İnsan Hakları Eğitimi) ortak proje taslakları geliştirilmişve fon aranmaya başlanmıştır.

8. Amerikan Büyükelçiliği İstanbul Konsoloslugu işbirliği ile Amerika'dan Prof Dr.Russ Cargo'nun getirilmesine yardımcı olunmuş ve 18 Eylül 2000 tarihinde Çanakkale'de "STK'ların İşletilmesi" konulu bir konferans verilmiştir.

9. Merkezi New York'da olan "Amerikan Karikatürcüler ve Yazarlar Sendikası -Cartoonists & Writers Syndicate" as başkanı Jens Robinson ile Amman'da bir seri görüşme yapılmış ve barış konusunda uluslararası karikatür sergileri açma fikri geliştirilmeye başlamıştır.

IV: Araştırma Projesi - Sivil Toplum Kuruluşlarının Geliştirilmesi El Kitabı yazılması :

1. 2000 yılı içerisinde 20 Sivil Toplum Kuruluşu seçilerek işleyiş yöntemleri irdelenmiş ve bu çalışmaların ışığında 2001 yılında STK'ların geliştirmesi konusunda eğitim verme çalışmaları başlatılması düşünülmektedir.

2. Eğitim çalışmalarına baz olmak üzere El Kitabının yazılması yukarıda sözü geçen araştırma sonuçları baz alınarak yapılmaktadır.

V. Eğitim Bursları:

Alınan şartlı bağış ile öğrenciler Gökhan Şahin'e 250 milyon, Ahmet Ilgın'a 250 milyon, Aynur Karadal'a 90 milyon eğitim yardımı yapılmıştır.